

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Felvben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K —
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint, az udvarban hátul.

Lesrőfolt programm.

Ma okolta meg Eötvös Károly előszóval az ő tegnapi írásban beadott és már ott is bőségesen indokolt megtorló indítványát és ma tette le gróf Batthyány Tivadar a Ház asztalára az ellenzék feliratát, mely tulajdonképen nem egyéb, mint a szövetkezett ellenzéknek a disszidensek által lesrőfolt programmja.

A disszidensek bátran vehetnének fel valami új nevet; mert mindaddig, míg csak kiszakadtaknak mondják magukat, fel lehet róluk tételezni, hogy még vissza is akarnak szakadni a szabadelvűpártba; már pedig ebből aligha lesz és lehet valami és így bátran megalkulhatnak mint párt. Programmjuk van: a mai felirat; mert ez bizony tartalmilag szerény és a függetlenségi párt programjától olyan messze áll, mint a bécsi Szt. István-torony a jakuterinoslavi kormányzósági épület villámhárítójának csucsától. Nevet is könnyen találhatnánk; lehetnének alkusz-, lesrőfoló vagy akármi ilyenféle más párt vagy talán mérséklő kormánypárt, mert egész tevékenységük abban merül ki, hogy mérséklék az ellenzék s lesrőfolnak és lefujnak minden erősebb hangot.

Jogot formálnak erre a szereplésre abból, hogy szerintük ők segítették az ellenzék diadalra, holott tényleg a függetlenségi zászló és

Kossuth nevének oltalma alatt kapták saját mandátumaikat. Hogy mennyire megy a disszidensek befolyása, kiderül a következő tényekből:

A vezérő-bizottság annak idején elhatározta a Tisza-kormányvád alá helyezését. Eötvös meg is csinálta a vádiratát és Holló Lajos elkészítette a bíróság elé terjesztendő vádiratot és a vége az lett, hogy Eötvös munkálataiból rosszalást csináltak és Holló vádiratát egyszerűen sutba dobták.

Körülbelül így jártak a felirattal is. Ez ugyan távolról sem tartalmazta a függetlenségi párt egyedül helyes álláspontját, hanem a becsületesen betartott koalíciós programot; de a disszidensek ebből is lelicitáltak. Szóval, mindig és mindenütt arra törekszenek, hogy a nemzeti és ellenzék akciókat tompítsák és az egész szövetség politikáját a maguk képeire idomsítsák.

A disszidensek eddig igen szép rekordot értek el abban, hogy az ellenzék kormánypárti irányba terelték, de arról senki semmit sem tud, hogy a kormánypártot vagy a koronát egy hajszállal is közelebb hozták volna a nemzet felfogásához.

Ha a vége az lesz, hogy mégis a szövetkezett ellenzék és nemcsak önmagukat viszik uralomra, ám jó; de félünk attól, hogy az örökös békéltetés és visszafogás még nagy viszálykodásnak lesz

szülőanyja. Adja az Isten, hogy ne úgy legyen és hogy végül sikerüljön minden felemás politika helyett a tiszta és becsületes függetlenségi politikát diadalra vinni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A mai ülésnek lesz szenzációja: a felirat, melyet a felirati bizottság nevében gróf Batthyány Tivadar mutat be. Tulságos vérmes reményekkel nem igen van az ellenzék a felirat követeléseiben lefektetett program iránt, de az legalább fixirozza a mostani állapotot. Az ülésnek ez lesz az érdekessége a mellett a beszéd mellett, melyet Eötvös Károly mond az indítvány mellett.

A Ház különben ma sem télt meg, pedig Rakovszky Istvánnak, az új alelnöknek ez az első debutja. Az ő megszokott temperamentumával forgatja a cseppet és kacérkodik a karzatokkal.

Az ülést fél tizenegy órakor nyitotta meg az elnök. Holló Lajos, a 6. bíráló-bizottság elnöke bemutatja a bizottságnak Baross János, Günther Antal, a 8. bizottság elnöke Papp Sándor, Horváth József és Szerderkényi Nándor, a 9. bizottság elnöke Rakovszky István, Boda Vilmos képviselők mandátumai dolgában a bizottságok határozatát, melylyel őket végleg igazolt képviselőknek jelentik ki.

Gróf Batthyány Tivadar, a felirati bizottság előadója betérjeszti a felirati javaslatot, melynek kinyomatását, szétosztását és napirendre tűzését kéri. (Helyeslés. Felkiáltások: Halljuk a feliratot!)

Az elnök: Elrendeli a felirat felolvasását.

Gróf Batthyány Tivadar felolvassa a feliratot, a mely egész terjedelmében így hangzik:

Az öltözködés törvényei.

Mantegazza, a híres florenai professor, a kinek egészségügyi tanácsai az élet különböző vonatkozásaira általánosan ismeretesek, legujabban arra nézve szolgál praktikus tanácsokkal, hogy miképp kell öltözködni helyesen és észszerűen. Tanácsait Mantegazza rövid szabályokba foglalja, úgy, a hogy itt következnek:

1. A kinek mindössze ötven fillére van, az negyvenet költsön ennivalóra és tizet ruházatra. 2. A kinek négy koronája van ruházatra, az hármát költsön a fehérneműre és egyet a külső ruházatra. 3. Helyesebb, ha a hét minden napján rendszeren öltözködünk, mintha vasárnap kicsipjük magunkat és egyéb napokon piszkos és kopott ruhában járunk.

4. A tiszta ruha egyik nagy feltétele az emberi méltóságnak és egészségnek. 5. A ruha második bőre az embernek és épp annyi gondozást igényel, mint az, a mit a természetől kaptunk. 6. A munkásnak legyen külön ruhája a műhely és külön az otthon számára. 7. Mielőtt új ruhát rendelünk, nézzünk be a konyhába és tájékozód-

junk, vajjon a gyermekeink jóllaktak-e? 8. Ruhán levő peccsét szégyen, a mit semmi sem ment. Inkább száz folt, mint egy peccsét. 9. Viseljünk inkább új, vastag és durva ruhát, mint elegánsat, de uraságtól levetett. 10. Jobban öltözködni, mint helyzetünk megengedi, folytonos hazugság, mely hibákba és bűnökbe sodor.

11. A toalett körül való túlzás olyan, mint a hamis névalírás. 12. A ruházódás körül tanusított cinizmus néha tapiutát hiánya, néha pedig exaltált állapotnak vagy pláne örütségnek a jele. 13. A híres emberek külön ruházódásának utánzása nem tesz bennünket híresekké, ellenben nevetségessé. 14. Balgaság szolgálai módon követni a divatot, de nem számolni vele örütség. 15. A ruházódásban való egyszerűség majdnem mindig megfelel az egészség és elegancia követelményeinek. 16. A divat mindenkire nézve ugyanaz, de az okos ember a jelleméhez, szokásaihoz, állásához és korához alkalmazza. 17. A nő csinostsa magát, de a férfi csak öltözködje. 18. Minden divat, mely a test könnyű és szabad mozgását gátolja, ellensége a munkának és az egészségnek. 19. Inkább izzadjunk a téli ruhában, mint dideregjünk. 20. Inkább hord-

junk nyáron téli ruhát, mint télen nyári ruhát.

21. Az első hideg téli napokban már melegen kell öltözködni, de az első melegek után várjunk még néhány napig s csak aztán öltözzünk könnyebben. 22. Semmi olyan szövetet, ami zseniroz, semmi olyan szalagot, ami szorit. 23. Ugy kell öltözködni, hogy az javunkra szolgáljon, de nem úgy, hogy félrevezessük vele felebarátainkat. 24. Az egészség egyik fő feltétele a ruházódásban: a fehér szín és a gyapjuszövet. 25. A toalettben minden, ami hamis és mesterkélt, az egyuttal ártalmas is. 26. A toalettben való hazugság mindig megbánást és elégedetlenséget von maga után. 27. A hideg ellen jobban lehet küzdeni több könnyebbfejta ruhával, miast egy nagyon vastaggal.

28. A ruhákat, kivált nyáron ki kell tenni a levegőre és a napra. Épp úgy szükségük van a szellőzésre, mint testünknek és szobáinknak. 29. Azt a ruhát, amely csak a legkisebb mértékben is akadályoz bennünket a mozgásban, félre kell dobni. 30. A szabót épp úgy nem jó sűrűn változtatni, mint az orvost.

A felirat.

Felséges Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Urunk!

Felséged folyó év január hó 4-ikén az 1901. évi október 26-ikára összehívott országgyűlést feloszlatta és a nemzetet akaratának nyilvánítására felhívta.

A nemzet, bár nagy része súlyos aggodalmakat táplált, a feloszlataknak törvényessége iránt, mégis megfelelt Felséged felhívásának. A választások megtörténtek. A nemzet akarata olyan irányban nyilvánult, hogy Felségednek a kormánya, mely a feloszlatast javaslatba hozta, az új országgyűlés megnyitását be sem várva, lemondott, mert tudta, hogy az új képviselőháznak támogatását el nem nyerheti.

Azóta több hónap telt el és az országnak még mindig nincs olyan kormánya, mely a képviselőház bizalmát bírja. Az országgyűlés működése meg van bénítva. Országgyűlésileg megszavazott költségvetés híján az állami kiadások és bevételek nem bírnak törvényes alappal.

Nem szükséges Felséged előtt hőven kifejtünk az ilyen helyzet tartósságának káros, sőt veszélyes hatását. Egyszerűen rámutatunk egyfelől a törvényteliségre azon csökkenésére, az alkotmányos fogalmak szigorúságának azon meglazulására, melyet a törvényes kellek nélkül vitt kormányzás megszokása feltétlenül előidéz, másfelől pedig azokra a súlyos károsodásokra, a melyek a nemzetet gazdasági téren fenyegetik, ha éppen most, a midőn egész Európa gazdasági politikáját huzamosabb időre rendezni, nem tudunk saját érdekeinknek megfelelő módon kellő hatálylyal állást foglalni. Rámutatunk arra a hátrányos állapotra is, a melybe Felséged mindkét államának védeje jut, ha Magyarország nem gondoskodik kellő időben a hadsereg kiegészítéséről.

De mindezek felül az alkotmányos felfogás készlet arra, hogy legmélyebb hódolattal és teljes bizalommal forduljunk Felségedhez és kérjük olyan kormányt, mely a nemzeti akaratot kifejező képviselőháznak támogatására számíthat. (Elénk helyeslés a baloldalon.)

Felséged bölcsesége ezen alkotmányos uralkodói jogának miként való gyakorlására biztos támpontokat talál a választások eredményében.

A nemzet a múlt év november hó 18-án a képviselőház tanácskozási rendje ellen elkövetett erőszakot határozottan elítélte, azok, a kik ezt tanácsolták, elkövették vagy benne bármily módon részesek voltak vagy ezt jóváhagyták, a mostani képviselőház bizalmát nem bírhatják. (Elénk helyeslés a baloldalon.)

Noha azok, a kik a parlamenti erőszak ellen együtt küzdöttek és együttvéve többséget nyertek, különböző politikai meggyőződéseket képviselnek, mégis annyi fontos és sürgősen megoldandó kérdésre nézve meg tudnak egymással egyezni, hogy hasznos és egyöntetű működésre képesek. (Helyeslés a baloldalon.)

Mindnyájan akarták a parlamenti reformot és ennek keretében a választói jog kiterjesztését a választókerületeknek a nemzet érdekeihez mért megfelelő beosztásával. (Helyeslés a baloldalon.) Mindnyájan kívánják a kormányzat pártatlan gyakorlása, a tisztviselők jogi helyzete, általában a jogrend és a közszabadság biztosításainak öregbítését; mindnyájan kívánnak a népszéles rétegeinek érdekében foganatosítandó adóügyi, közgazdasági és szociálpolitikai reformokat. (Helyeslés a baloldalon.)

A többséget nyert pártok megegyeznek azon törekvésben is, hogy a gazdasági önállóságot a külön vámtérülettel és az önálló hitelrendszerrel együtt kellő előkészítés és kellő előfeltételek mellett tényleg életbeléptessék. (Elénk helyeslés a baloldalon.)

E pártok egyet értenek abban is, hogy a magyar hadseregnek — mely az egész hadseregnek kiegészítő részét képezi — nemzeti jellege nyelven és jelvényekben

kidomborítottassék. (Elénk éljenzés és taps a baloldalon.)

E kívánságban megegyeznek azok is, a kik a végcél tekintetében a legmesszebbmenő álláspontot, az önálló magyar hadsereget vallják, mert programjuk teljes megvalósításának nélkülözhetetlen előzményét látják a közös egyetértéssel már most keresztülvihető rendezésben és így ezeket elveik legcsekélyebb részeinek feladása, vagy felfüggesztése nélkül támogathatják, sőt támogatni köteleesség. (Elénk helyeslés a baloldalon.) A kik pedig a szóban levő rendezést nem sürgették, azon meggyőződésre jutottak, hogy a reformok nélkül a jelenlegi súlyos válság az alkotmányosság-nak teljesen megfelelő módon meg nem oldható. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Az országgyűlés zavartalan munkára nem számíthat, a hadsereg szükségére, igényei ki nem elégíthetők. (Elénk helyeslés a baloldalon.)

Mindezek tekintetbevételével olyan munkaterv létesülhet, a melynek alapján a kormány bizton számíthat a képviselőház támogatására és a melynek megvalósítása áldást árasztana a magyar nemzetre, semiben sem gyengítene Felségednek, mint Magyarország kivül más országok uralkodójának is hatalmi állását, sőt ezt nagymértékben megszilárdítaná, (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) mert erősebbé és megelégedettebbé tenné e hatalmi állás legbiztosabb támaszát: Felséged hű Magyarországot. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

A parlamenti helyzet tehát a válság gyors megoldását és az új felelős miniszterium kinevezését nem akadályozza. Ha az ezek ellenére mégis tovább halaszthatnák, úgy — ámbár tiszteletben tartjuk azon tekinteteket, melyek Felséged elhatározását késleltetik — mégis tartunk tőle, hogy megrendülne a nemzetben a hit alkotmányos életünk valódiságában. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) mert olyan látszat keletkezne, mintha a nemzeti akarat, melynek nyilvánítására Felséged hívta fel a nemzetet, ha nem a kívánt és várt irányban nyilvánul meg, nem számíthatna tekintetbevételre. (Elénk helyeslés a baloldalon.)

Ezek alapján hazafiui aggodalommal, de egyszersmind hódolatteljes bizalommal, ismételve kérjük Felségedet:

Kegyeskedjék alkotmányos fejedelmi jogainak gyakorlásával a mai visszás, az alkotmányosság követelményeivel meg nem egyező helyzetnek véget vetni és olyan felelős kormányt kinevezni, a mely a képviselőház bizalmát bírja és melynek munkaprogramja biztosítja számára a képviselőház támogatását. (Elénk helyeslés a baloldalon.)

Kik egyebiránt mély hódolattal vagyunk Magyar-, Horvát- és Szlavonországnak országgyűlésileg egybegyűlt képviselői. (Elénk helyeslés, éljenzés és taps a baloldalon.)

A feliratot fel-felhangzó éljenzés akasztotta meg. Ezután áttértek a napirendre.

Eötvös a megtorlásról.

Eötvös Károly: Annak dacára, hogy az indoklás már ki van nyomtatva, a félreértések elkerülése végett röviden mégis szólnia kell. Megismétli, hogy a november 18-iki s december 13-iki események jogforrásul nem szolgálhatnak, ezért jelentették ki semmisnek és törölték a naplóból és jegyzőkönyvből. Ez volt az intézkedés egyik része, a másik pedig az, hogy a cselekmény elkövetői a megtorlást el ne kerülhessék. Az indítvány ellen önként kínálkozó kifogás az, hogy egyik országgyűlés nem ítélkezhetik a másik felett, egyik többség nem törhet pálcát a másik felett. De ennek a felfogásnak erkölcsi tartalma nincs. Minden országgyűlésnek teljesítenie kell a feladatát s ha egyik többség nem mondhatna ítéletet a másik felett, akkor mit ér a választás, mit jelent a királyi szó, hogy döntött a nemzet? 191 évvel ezelőtt volt országgyűlésnek egy többsége, mely Rákóczi Ferenc felett tört pálcát. Hát nincs-e joga akár ma is kimondani egy új többségnek, hogy az a többség gaz

volt, áruló volt? (Taps.) Ha pedig ezzel a többséggel szemben gyakorolhatja a Ház új többsége a kritika és a megváltoztatás jogát, akkor annál inkább teheti ezt a mostani Ház a múlt Ház határozatával szemben.

November 18-ika eseményeiről jőformán nem is beszéltünk. A hírhedt éjjeli ülés után elnapolták a Házat december 13-ig, akkor pedig nem tanácskozhattunk, mert a karhatalom ellen kellett védekeznünk. (Tisza hangosan nevet.) Megint elnapolták a Házat s meglett az új országgyűlés is, de mindmáig szintén tétlenségre vagyunk kárhoztatva. Még mindig előttünk van a nemzeti többségből alakítandó kormány alakításának nagy problémája s még mindig nem dolgozhatunk. Most azonban az opportunizmusnak már nincs helye s ennek folytatása azt jelentené, hogy mi azért hallgassunk, mert nem merünk beszélni.

Kellemetlen az ő témája, de a betegség gyógyítása még kellemetlenebb s még sem mulaszthatjuk el. Mi tartja a mostani kormányt, mennyi ok van itt a vizsgálódásra! A kormány, mely bukott, egyre dolgozik még: nemesít, bárósít, nyugdíjaz, prolongál, biztosít. Istenadta jogánál fogva kérni a miniszterelnököt, hogy történik az, hogy Percel Dezső nyugdíja, mely november 18-ikán még 8000 korona volt, azóta fölemeltetett 15.300 koronára. (Nagy zaj az ellenzéken.)

Hellebronth Géza: Szegény emberek pénzét gazoknak dobálják! (Nagy zaj.)

Eötvös Károly: Ezt az ügyet a belügyminiszter a 7637. elnöki szám alatt intézte el (Nagy zaj), most a pénzügyigazgatóságnál van az akta s az új nyugdíj kifizetéséről szóló nyugta is.

Kubik Béla: Elosztják maguk közt az ország pénzét.

Eötvös Károly: Tisza eszerint éppen nem szerényen ül a székében s ezért is el kell az ellenzéknek mindent követnie, hogy pusztuljon minél előbb onnan. Lesznek talán olyanok is, akik ezt az indítványt is szigorúknak fogják találni. Mikor köztisztviselők sértik meg a törvényt, akkor jóhiszeműséggel való védekezésnek helye nincs. Erkölcsi életünk integritása követeli, hogy ne hallgassunk. A november 18-án és dec. 13-án történtekért csak nem készíthetünk Tisza István miniszterelnök urról és Percel Dezsőről dics-jambusokat. Az akkor történt dolgok közül egyet még bővebben tárgyalni kívánok. Két palotája van a nemzetnek: az egyik a Duna jobb partján, a másik itt van a balparton. Az egyikben a király ül, az atyásten, a másikban a nemzetgyűlés, melyet darabantokkal kezelnek. Idegen ábrándok szolgálatában nem áldozzuk fel magunkat. Obstrukciót csak nemzeti politikával lehet megszüntetni. (Helyeslés.) Ezek azok az indító okok, amelyekből folyólag kéri indítványa elfogadását. (Nagy tetszés és éljenzés.)

Gróf Tisza István: Szólásra emelkedik.

Az elnök: Az ülést öt percre felfüggesztem.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Lelkészi értekezlet. Kiss Áron püspök elnöklése mellett református lelkészi konferencia volt tegnap, melyen a debreceni lelkészek teljes számmal vettek részt. Az értekezlet kedvezőleg határozott a főiskolai ifjuságnak a zászlóavatásra vonatkozó kérése s az ünnepi Istentisztelet felett, ezután számos folyó ügyet intézett el.

A szoboszlói papválasztás. A hajdusoboszlói lelkészválasztás felülbizárlásával megbízott bizottság befejezte munkáját, melynek anyagát a felebbezők adatai adták meg. A bizottság, értesülésünk szerint, semmi olyan komolyan számbavehető körülményt nem talált beigazoltnak, melynek alapján a választást meglehetne semmisíteni. Ítéletet az illetékes fórum a jövő héten hoz.

Kihallgatások a királynál.

A válság megoldása.

Bécsből jelentik telefonon, hogy a király ma kétizben fogadta kihallgatáson báró Beck vezérkari főnököt. Ezt a fogadtatást összefüggésbe hozzák azzal a programmal, amelyet katonai részről terjesztettek a király elé, mely szerint a király tegyen engedményeket az ezrednyelv, a zászló és jelvények dolgában.

A király azt hiszi, hogy ezekkel az engedményekkel eleget tett a magyar követelményeknek s hogy ezek a kibontakozást lehetővé teszik. A király holnap kihallgatáson fogadja Pitreich közös hadügyminisztert. Krobotin vezérőrnagy tüzérségi főfelügyelőt, Schöneich osztrák Landwehrminisztert és Jekelfalussy osztálytanácsost.

Mindezeket a kihallgatásokat a magyar válsággal hozzák összefüggésbe.

VIDÉK.

A kártya nyomerultja.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban — mint nekünk írják — Torbágy község határában. A múlt héten történt, hogy Macsolai János és Bezzeg István nevű tószögi lakosok kert munkát végeztek Veisz Antal birtokos házában. Szombaton, amint a munkát befejezték, Veisz kifizette a munkásait s az egész heti keresetet Macsolai János vette fel a többi munkástársa részére is.

A bérfelvétel után Macsolai nem ment a társai közé, hogy a felvett heti keresetet velük megosztja, hanem azzal az ürügyvel, hogy a kapott pénzt fel kell váltani, eltávozott. Macsolai a pénzzel betért egy kocsmába, ahol akkor néhány cigány tartózkodott. Ott akarta a pénzt felváltani, de előbb egy fél liter bort rendelt. Mialatt a bort fogyasztotta, a cigányok, akik észrevették, hogy Macsolainál pénz van, szóba elegyedtek vele, aki azután nekik is hozatott bort, sőt azok rábeszélésére kártyázni kezdtek. E közben Macsolai megfélemedett a többi munkástársáról és reggelig játszott a cigányokkal, akik minden pénzét elnyerték. Bezzeg és a másik két munkás egész éjjel keresték Macsolait, de csak reggel találták meg, amikor már az ő pénzüket is elkártyázta.

Bezzeg, akinek nagy családja van és szegény ember, krajcár nélkül nagy busan indult hazafelé Tószögre. Vele ment Macsolai is, aki már a faluban is nagyon hetykén felelt Bezzeg korholó szavaira. Utóközben a két ember összeveszett. Macsolai a magával vitt ásóval megtámadta Bezzeget s fején oly súlyos sérüléseket ejtett, hogy rövid vonaglás után ott a helyszínen meghalt. A gyilkos a véres holttestet bevonszolta az árokba s azután egyedül ment haza Tószögre, ahol Bezzeg feleségének azt mondta, hogy férje ott maradt Torbágyon. E napokban aztán megtalálták a már osztalásnak indult holttestet s a csendőrség letartóztatta a gyilkost, aki beismerte bűnét.

109 évet élt. Kabán, a Vazáry-féle tanyán meghalt szerdán éjjel özvegy Tari Mihályné, aki 109 évet élt. A megboldogult tehát látta haladokolni a 18-ik századot, végig élte az alig múlt 19-iket és néhány esztendőre belépett a huszadik századba is. Táriné kilencven éves kora

óta több ízben betegeskedett, de tulajdonképpen komoly baja sohasem volt. Ezelőtt három hónappal még résztvett egyik dédunokája lakodalmán is. Szívszélhűdés s az ezt megelőző végelgyengülés okozta halálát.

Kirabolt templomok. Biharvármegye két szomszédos községében vakmerő templomrablók garázdálkodtak. Az érfancsikai és vedresábrányi gör. katolikus templomokba tegnap éjszaka betörték és minden értékes templomi kincset elraboltak. A jelek arra vallanak, hogy a gaztettet cigányok követték el, akik tegnap a faluk alatt tanyáztak. A csendőrök széleskörű nyomozást indítottak, s azt hiszik, hogy a betörőket hamarosan kézre fogják keríteni.

A nyíregyháza—dombrádi vasut. A nyíregyháza—dombrádi vasut építését a végrehajtó bizottság Propper Samu budapesti mérnökre bízta, ki 780,000 koronáért vállalta föl az építést. A vonal hossza 57.4 kilométer. Az építést még e hó során megkezdik és szeptemberben már a forgalomnak is átadják az új vasutat.

Burgonyakeményítő-gyár Debrecenben.

Helyi gyáriparunk izmosodása.

Debrecen, ápr. 14.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen városának egyre fejlődő gyáripára a közel napokban hatalmas új gyárvállalattal fog izmosodni, amely nemcsak a munkások százainak fog kenyeret adni, de messzehatolag nagyfontosságú lesz a gazdaközönségre nézve is. A mezőgazdaságnak eddig semmire fel nem használt melléktermékeit szándékozik feldolgozni ez a gyár, melynek teljes címe ez lesz: *Burgonyakeményítő-, dextrin- és erőtakarmánygyár-vállalati részvénytársaság Debrecenben.* A gazdaközönség tudja méltányolni leginkább, hogy milyen áldást hozó és jövedelmet hajtó ez az új gyárvállalat, mennyi apró hasznot hoz ez az üzem a föld embereinek.

Bennünket, akik városunk fejlődését nézzük elsősorban, az tölt el különösen örömmel és megnyugvással, hogy az alakulóban levő vállalat élén olyan kapacitások állnak, a kiknek neve már eleve is kész biztosíték arra, hogy ez a vállalat komoly és megbízható vállalat s hogy jövője van neki. Nem pénzhajhászó, manipuláló „gyáralapítók”, hanem Debrecen város, Hajdúmegye előnyösen ismert urait látjuk az alapítók között. Ime a névsor: lovag *Dobiecki Sándor*, *Mezőssy Béla* orsz. képviselő, *Fráter Ákos*, *Forrai Ernő*, dr. *Löfkovits Márton*, *Fisch Kenyeres Károly*, *Kerekes Géza*, *Fisch Ernő*, *Rosinger József*, *Veszter István*, *Rosentfeld Salamon*, *Szávay Gyula*, *Magyaróssy Ferenc*, *Fisch Lajos*, *Ehrenfeld Mór*, *Fleischl Samu* budapesti nagykereskedő, *Sesztina Jenő*, *Szabó Kálmán* képviselőnk, *Ligeti Ödön* mérnök, *Kandel Ferenc*, *Gara Alajos*, *Wolafka Antal*, *Lakatos József* nagyváradi terménykereskedő, *Löfkovits Arthur* és *Lusztig Károly*.

Debrecen város érdekelt közönsége máris felismerte, hogy ez a

gyárvállalat szolid és kitünően jövedelmező, realis vállalkozás lesz. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a felhívás kibocsátásakor a hirdetett 1000 darab 200 koronás részvényből már nyolcszázat jegyeztek. A hátralevő részvényeket négy helyen lehet jegyezni május 20-ig: az Ipar- és Kereskedelmi Banknál, Sesztina Lajosnál, Löfkovits Arthurnál és a Szabó Lajos fiai cégnél.

A VÁROSHÁZARÓL.

A főispán itthon. Domahidy Elemér főispán tegnap este haza érkezett Debrecenbe s ma megkezdte hivatalos működését.

A mai közgyűlés előkészítése. A mai rendkívüli városi közgyűlésnek mindössze három tárgya van s előreláthatólag a közgyűlés egy óra alatt végezni fog a kitűzött tárgyakkal. A közgyűlési tárgyakat a mai teljes tanácsülésen készítik elő Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt.

Szervező bizottsági ülés. Hosszu szünet után a város hivatalainak újjászervezésére kiküldött bizottság a jövő héten megkezdte működését ismét Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt. Ezen az ülésen már összegezni fogja a bizottság eddigi munkálatait, melyeknek legfontosabb része a rendőrség újjászervezése, a melyek javaslat alakjában már a májusi közgyűlés elé kerülnek. Az első szervező bizottsági ülés e hó 18-án lesz.

Még egy fogalmazói állás. A városnál, illetve a rendőrségnél Erdélyi István nyugdíjazása által még egy fogalmazói állás jött üresedésbe. Domahidy Elemér főispán most pályázatot hirdet ez állásra s ezt a pályázók valamelyikével még a májusi közgyűlésen be fogják tölteni.

Drágább lesz a borotválkozás.

Debreceni fodrászok mozgalma.

Debrecen, április 14.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni fodrászok olyan mozgalmat indítottak a napokban, mely városunk férfiközönségét élénken érdekelheti. A helyi fodrászok ugyanis csatlakozni kívánnak a Budapestről kiindult mozgalomhoz, mely a borotválkozási tarifák felemelését célozza.

A fodrászok országszerte úgy találják, hogy az összes iparágak között az övéket méltányolja és honorálja legkevésbé a közönség. Lehetetlen helyzetnek tartják a mait, mikor az óriási költséget felémészto üzletükben sokszor teljes óráig foglalkoznak vendégeikkel csekély 20—30 fillérért. Más iparos ennyi idő alatt, aki üzlethelyiséget, piperecikket sem ad hozzá, kétszer annyit keres meg. Az ő üzletberendezésük pedig lényegesen többbe kerül, mint a többi iparosoké. Nekik a munkálkodásukhoz illatszerekre s rengeteg segédeszközre van szükségük. Annál méltánytalanabb tehát a mai állapot.

A debreceni fodrászok és borotválkók már hetek óta beszélgetnek egymás között erről a dolgról. A jövő héten pedig teljes szakosztályi értekezletet tartanak, amelyen teljes

pontossággal s részletességgel fogják szabályozni s pontokba foglalni azon megállapodásokat, melyek szerint az új tarifa-árakat és rendet létesíteni óhajtják. A jövő hónaptól kezdve aztán ez új tarifát ki fogják függeszteni az összes borbélyüzletekben s a borotválkozó és haját nyírató vendég azonnal tisztában lesz azzal, hogy mivel tartozik?

KRÓNIKA.

Titokzatos idegenek.

Egy ismert debreceni urnak a cselédje baljóslatu arccal jelenti, hogy két ur keresi a nagyságos urat.

— Jesszus! — sikolt a felesége és ijedten néz az urára.

— Ne félj lelkem — nem lesz párba — vigasztalta a férje.

— Tudom, hogy az nem; de — ferbli!

Urnó és cseléd.

Egy főtéri bérház kapuja alatt két cseléd pletykázik.

Az egyik kérdi:

— Mi a; hol voltá?

— A patikába.

— Ki beteg?

— A nacscsága.

— Má' megint?

— Csupa affektális, már annyira rászokott, hogy kell, hogy valamibaja legyen, mert különben nem is érzi jó magát...

Az már más.

Tegnap este 12 óra tájban nagyobb társaság haladt végig az Egyház-téren. Meglehető zajt csaptak. A rendőr meg is szólítja az egyiket:

— Nem tudják maguk, hogy hazafelé csendesen kell menni?

— Azt mi tudjuk, csak hogy mi még nem megyünk haza.

— A'mmá más!

A gyermek neve.

Jön egy asszony, kezén kis fiúcskával a kórházba. Az ügyeletes doktor be akarja írni a csemétét a naplóba és megkérdezi az asszonyt:

— Hogy hívják?

— Jancsika, instálom alássan.

— Hát a vezetékneve?

— Azt, kérem szeretettel, — feleli a jóképű anya — magam sem tudom.

— Hát az hogy lehet? Mi a neve a fia apjának?

— Instálom, azt majd a törvény fogja kicsinálni.

SZINHÁZ.

Sugár Aranka és Karacs Imre bucsuja.

Az újabb keletű operettek műsorában a koloratur-énekesnőknek kevés keresni valójuk akad. A tánc- és kuplé-muzsika nem szorul művészi interpretálásra s a Nani, meg fogod bánni-féle nóták előadásához sem hang, sem művészi készség nem kívántatik, a legtöbb énekszám pedig csak arra való, hogy a primadonna kivágja a végén, nem a magas Cz-t, hanem a bokáját. Jó magasban, még magasabban, mint a hol eme magas Cz-k lakoznak.

Sugár Arankát a komolyabb, nemesebb értelemben vett művészet iránti rajongás vitte a színpadra. Gyönyörű hangja különösen operákban érvényesült teljes szépségében s a vig zeneköltés ama remekeiben, a melyek ma már a változott viszonyok miatt csak elvétve kerülnek műsorra. Nálunk a „Katalin” címszerepében, a „Cigánybáró” Saffi-jában, a „Hoffmann meséi”-nek hármas női szerepében, a „Fatimica” hercegnőjében

s a „Troubadour” Leonorájában nyílt alkalma szép hangjának s kiváló énekművészetének érvényesítésére. Öszinte és szép sikerek fűzik e szerepekhez s a közönség is elismeréssel fog visszagondolni arra a műélvezetre, a melyet ez a kiváló énekesnő e szerepek énekszámában nyújtott. Előkelően diskkrét játékmódora sem egyhamar fog feledésbe menni.

Jól esett pedig ezt tegnap esti bucsuja alkalmából elmondani. Coraliet énekelte a Boszorkányvár-ban igen szépen. Színreléptekor szép ezüstkoszorút, virágajándékot, a harmadik felvonás finaléja után pedig, melynek hatalmas mivoltát Sugár Aranka tisztán csengő erőteljes hangja dominálta, sok tapsot, vasfüggöny tapsot is kapott.

Karacs Imre volt a másik bucsuzkodó, ez a szép hangú tenorista, aki hét éven keresztül volt erőssége az énekes ensembleknek. Hőstenorja most is üdén, tisztán csengett. A közönség pedig szeretettel hallgatta a bucsuzót, aki a debreceni színpadon egyik diadalát a másik után aratta. Zajos tetszésnyilvánítások közt ünnepelte a közönség, melytől szép babékoszorút is kapott.

A többi szereplők közül igen kedves volt Rózsa Lili, a ki pompásan adta elő negyedik felvonásbeli kuplóját, melyet többször meg is kellett ismételnie. Faragó Ödön, Krémer Jenő, de legkivált Mezey Andor a nevetnivalóról gondoskodtak s felütné Csikyné egy néma epizód-szerepben kitűnő maszkjával. A karokat s a zenekart Huber karmester vezényelte dícséretméltóan.

Sz. Z.

Faragó Ödön és Arday Ida bucsuja. Faragó Ödön és Arday Ida, a drámai társulatnak e két kiváló tagja bucsuzik ma este. A jegyek nagyrészt természetesen elkapkodták s a bucsu igen ünneplésnek ígérkezik.

Színházi hírek. Ma, pénteken kerül harzadszor színpadra Ohorn Anral 5 felvonásos színműve. „A szentbernáti barátok” Arday Ida és Faragó Ödön bucsujával. Vasárnap két előadás lesz, d. u. Ohnet György 4 felvonásos színműve, a „Vasgyáros” kerül színpadra félhelyárral. Este az előadás 7 órakor kezdődik, színpadra kerül a „János vitéz” című daljáték Rózsa Lili, Havasi Szidi és Huber Miksa bucsujával. Hétfőn kerül színpadra Halbe Miksa 3 felvonásos színműve, az „Ifjuság”. A színmű főbb szerepeit P. Menszáros Margit, Palágyi Lajos, Csontos Gyula, Szilágyi Aladár és Iványi Antal játsszák.

Hahnel Aranka és Sebestyén Géza bucsuja. A most folyó bucsuzkodás egyik érdemessége lesz a Hahnel Aranka és Sebestyén Géza holnapi bucsuja, melyre a színházlátogató közönség napok óta készül. Ez alkalommal a Válgunk el c. pompás vígjáték kerül színpadra. Ugy Hahnel Arankát, mint Sebestyén Gézát ovációkban fogják részesíteni.

UJDONSÁGOK.

Öngyilkosság a nyomor miatt.

Debrecen, április 14.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap az esti órákban ismét öngyilkosság történt. Egy Balogh István nevű 51 éves sütősegéd forgópisztolyból hasba lőtte magát.

Hónapok óta munka nélkül, betegen feküdt lakásán. Nem volt senkije, egy öreg nagynénjén kívül. Az öreg asszony is magával tehetetlen süket asszony, a ki nem bírt eleget keresni kettőjük számára.

Egészségtelen pincehelyiségben öt hónapja feküdt már betegen Balogh, a gyógyulásnak legkisebb reménye nélkül. Sorsa napról-napra rosszabbra fordult. Nem bírta tovább elviselni a nagy nyomort. — Valahonnan egy rozsdás revolvert kerített s azzal az esti órákban hasba lőtte magát.

Mikor tettét elkövette, senki sem volt közelében. Nénje csak később tért vissza s kinos vergődésben találta Baloghot. A telefonon értesített rendőrségtől dr. Varga Emil ment a helyszínére, aki Balogh sebeit bekötözve, kiszállította a kórházba. A szegény ember állapota kétséges.

*** Zech József meghalt.** Zech József vendéglős f. hó 13-án, életének 67-ik, boldog házasságának 37-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szenségek ájtatos felvétele után meghalt. Földi részei f. hó 15-én délután 4 órakor fognak Csapó-utca 17-ik számú háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig f. hó 17-én d. c. 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. — Végtisztességtételére rokonainkat, ösmerőseinket, barátainkat és az elhunytak kártársait szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos neje: özv. Zech Józsefné szül. Szőke Agnes. Testvérei: Zech Erzsébet özv. Vázner Józsefné, Zech Anna özv. Zörkler Vincenéné, Zech Károly nejevel, Schuchter Máriaival és gyermekei. Számos közeli és távoli rokonok nevében is.

*** Tolnay Kornél amerikai utja.** Tolnay Kornél debreceni máv. üzletvezető tegnap délben indult el amerikai útjára. Az üzletvezető tudvalevőleg a nemzetközi vasutügyi kongresszusra megy, hol a Máv.-ot fogja képviselni. Tolnayt kikísérte az állomásra a központ s a vasutállomás tisztviselői karának legtöbb tagja.

*** Halálozás.** Özvegy Rosenczweig Ábrahámné, dr. Rózsa Mór orvos, Rózsa Lajos és Ignác helybeli kereskedők édes anyja 75 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor volt nagy részvét mellett.

*** Sárospataki diákok Debrecenben.** A sárospataki főiskolai diákok a nyár elején Erdélybe szándékoznak menni hosszabb tanulmányuttra, ugynevezett modern szuplikációra. Utjuk közben Debrecenben pihenőt s egy hangversenyt tartásának s e hangverseny fele jövedelmét az egyetem javára adnák. E tervükhöz támogatást s hozzájárulást kértek a püspöktől, polgármestertől és főiskolától. A lelkes kar tegnap tartott értekezletet e tárgyban s minden irányban megígérte a támogatást. Ugyancsak kifejezték a tervhez való hozzájárulásukat a főiskola s a tanács képviselői is.

*** Háziipari tanfolyamok a kamara területén.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara területén 7 háziipari tanfolyam áll fenn, melyeknek fenntartására a kamara a földművelési minisztertől 9000 koronát meghaladó segélyt eszközölt ki. E tanfolyamok, melyek Nyírátor, Püspökladány, H.-Szoboszló, Nagykároly, Nyiregyháza, Nagykároly és Károly-Erdőd községekben, illetve városokban voltak szervezve, most

tartják kiállítással kapcsolatban évről évről ünnepélyüket. A nyírbátori tanfolyam bezárása április 2-án történt, a többieké pedig enapokra esik: Nagykároly és Károly-Erdőd április 16. Püspökladány április 21. Nyíregyháza és Nagykálló április 30. Szoboszló május 6. A záróvizsgán és kiállításon részt vesz a földmívelési miniszter küldöttje és a kamara titkára. Az összes háziipari tanfolyamok Debrecenben május havában közös kiállítást is rendeznek a kamara állandó iparmúzeumában s e kiállítás után a kamara ugyanott tanítónők, felső leányiskolát végzett tanulók s hasonló körből vett műkedvelők számára nyári szalmafonó tanfolyamot rendez.

* **A debreceni sorozás.** Rendes szokás szerint Debrecenben márciusban, de legkésőbb április elején szokták a katonai sorozásokat megtartani. Az idén azonban már az év elején zavarosak voltak a politikai viszonyok s a sorozásra nem is tűztek ki határidőt. A rendes határidő e közben szépen elmúlt. Most arról értesítik a katonai ügyosztályt, hogy sorozásra legfeljebb júniusban lehet gondolni. De akkor is csak, ha addig a politikai helyzetet szánálni lehet. Megjegyezzük azonban, hogy úgy a városi katonai ügyosztály, mint a megyei hatóságok az előmunkálatokkal készen vannak s egy esetleges rendeletre azonnal fogamatossá tehetik a sorozást.

* **Építőmunkások sztrájkmozgalma.** Ungár Mór miskolci vállalkozónak a bábaképző intézetnél dolgozó 58 munkása becsúszta a munkát s nem hajlandó folytatni addig, míg elégtételt nem kap. Az ipartestület tegnap vette kezébe az ügyet; ma délután békéltetési tárgyalás lesz, melyen a megállapított munkarend alapján valószínűleg teljesen elsimítják a felmerült félreértéseket.

* **Jogászok vivőversenye.** A debreceni jogakadémia kebelében egy éve alakult meg a jogászok vivőköre, amely Májerszky Jenő elnöksége alatt működött s gyakorolták tagjai a vivő-sportot. Ez a derék ifjú egyesület első nyilvános szereplését nagyobb szabású vivőverseny keretében május 14-én, vasárnap délután tartja meg a Bika szálloda dísztermében. Az egyesület elnöksége úgy intézkedett, hogy a versenyt mindenki megtekinthesse s ezért is a helyárakat a legmérsékeltebben állapította meg. A páholyokat három koronáért, a földszinti ülőhelyeket pedig egy koronáért válthatja meg a közönség. A jegyeket néhány nap múlva már kibocsátja a rendezőség. Ugyanakkor a verseny sorrendjéről is tájékoztatja a közönséget.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalommal tudatjuk szeretett jó anyánk, nagyanyánk és áldott emlékü jó rokon, néhai polgár özv. Veress Jánosné szül. Kállay Juliánna asszonynak f. hó 12-én délelőtt 8 órakor, életének 88-ik, özvegyiségének 25-ik évében hosszas és súlyos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi részei f. hó 14-én d. u. 3 órakor fognak Vigkedvü Mihály-utca 57. számú házuktól, az ev. ref. kistemplomban tartandó gyászszertartás után a Várad-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtesztességételére rokonainkat, ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1905. április 14. Bánatos

gyermekai: polgár Veress Gábor nejevel, Szilágyi Eszterrel; Veress Juliánna özvegy polg. Bonyhay Gáborné és gyermekei; Veress Sára férjével, polgár Erdőss Sándorral és gyermekeik; Veress Mária férjével, polgár Fogarassy Györggyel, számos rokonok nevében is. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* **Rákóczi képe a Kaszinóban.** A debreceni Kaszinó elnöke, *Szunyoghy* Sándor igazán nemes és hazafias ügynek csinált a napokban propagandát. Gyűjtést indított egy arckép megfestésének költségeire, amely arckép II. Rákóczi Ferencet, a nagyságos fejedelmet fogja életnagyságban ábrázolni. Az elnök kitűnő egyénisége mindenkit megnyert a tervnek s az első napon mindjárt 400 koronánál nagyobb összeg gyűlt össze a nemes célra. Bizonyosra vehető, hogy néhány nap alatt teljesen összejön a megfestetés költsége. Az arcképet a Kaszinó nagytermében fogják elhelyezni.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Graff Teréz ág. ev. 45 éves, Tóth Imre 9 napos, Csáki Eszter ref. 1 hónapos, Nagy Róza ref. 23 napos, Kis József ref. 2 hónapos, Nagy Erzsébet ref. 18 éves.

* **Diákok a százados Csokonai-ünnepen.** A debreceni százados Csokonai-ünnep iránt nemcsak az irodalmi társaságokban, hanem a tanuló ifjúság körében is lelkes az érdeklődés. Így a budapesti egyetemi ifjúság irodalmi és retorikai köre jó előre jelentkezik a Csokonai-körnél, hogy az ünnepre az egyetemi ifjúság 4-5 képviselőt küld, akik koszorút is hoznak magukkal. A csurgói ev. ref. főgimnáziumot pedig, amelyben Csokonai is tanárkodott, két tanár és két VIII. o. tanuló fogja képviselni.

* **Betöréses lopás.** A rendőrséghez érkezett értesítés szerint özv. Vorresovszky Károlyné kárára nagyobb betöréses lopást követtek el ismeretlen tettesek. Az ellopott tárgyak többnyire ékszerekből állottak s hatszáz korona értéket képviseltek. A tettesek ellen a nyomozást itt is elrendelték.

* **Ásatások Debrecen határában.** A Hortobágyon a régészeti ásatások már befejezést nyertek. A Bivaly-halomnál, a földszinttől 4 méternyi mélységre egy Árpád-korabeli templom romjaira találtak. Kívül s belül a templomon számos téglával kirakott sirra bukkantak, melyekben férfi, női és gyermeki csontvázakat leltek. A talált tárgyak közt van egy átlukasztott kőgolyó, két őrlő kő s több régi égetett cserépedény. Az ásatásokat a jobb idők beálltával folytatni fogják a Halápon.

* **Husvétii szünet a főiskolán.** A főiskola akadémia tanszakain ma veszi kezdetét a husvétii szünet, a főgimnáziumban és tanítóképző intézetben pedig holnap s mind a három szakon május hó 1-ső napjáig bezárólag tart.

* **Ezüstkoszorúk keletje.** Nagy keletje van az ezüstkoszorúknak. Ilyenekkel — mint maradandóbb babérral — tünteti ki bucsuzó kedvenceit közönségünk. Kettőt is láttunk a Lőfkovits és Blau cégeknek munkában, de hogy kik lesznek a kitüntetettek, azt még nem árulhatjuk el.

* **Elekcio.** A husvétii szüneti háromnapos ünnepi követ (legátus) választás, hivatalos nyelven: *electio* megérkezett. Mint értesülünk, az *electio* ma délután 2 órakor kezdődik az akadémia I. számú teremében a szokásos formalitások közt. Az *electio* dül el, hogy ki melyik egyházba megy legátusnak, a „baglyok” gyakori „beugratása” közt.

* **Száz szép leány gyűlése.** Holnap, szombaton délután három órakor száz debreceni szép leány fog értekezletet tartani. A legszebb parlament tagjai azok lesznek, akik a főiskolai ifjúság zászlóavatási ünnepélyén a koszorus leányok tisztét fogják betölteni. Ezen az értekezleten csupán a koszorus leányok s azok kísérői vehetnek részt s ott történik intézkedés a koszorus leányok szerepléséről, különféle az ünnepély keretében tartozó funkciójáról. A leányok ez a kedves parlamentje választ kebeléből egy szónokot is, a ki a zászlóavatáson megkoszoruzza a debreceni ifjúság lobogóját. A gyönyörködtető csoportban ott lesznek az ünnepély védnöknői is.

* **Elütötte a kisvonat.** A Hunyadi-utcán tegnap délben a helyi-vasut egyik vonata elütötte Hajdu József monostor-pályi lakost. Hajdu szekeren az Erzsébet-utról jött s dacára a vonatvesztő jelzésének, nem állt meg, hanem tovább hajtott. A vonat a szekeret feldöntötte, melynek egy kereke eltört. Hajdunak nem történt baja.

* **Kisiklott vonat.** A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségének területe alá tartozó Beregszász állomáson izgalmas jelenetek voltak tanui azok, a kik a tegnapi vonattal utaztak. Az izgalmat egy váratlan esemény okozta, melynek következtében csaknem az egész vonat kisiklott. Szerencsére a kisiklott vonat a töltésen állva maradt s így leszámítva néhány kisebb zuzódást, nagyobb baj nem történt. Megsérültek Imre Ferenc postatiszt, Kovács Györgyné pályáőr felesége és Szentgyörgyi Sándor postaszolga. A kisiklást — mint értesülünk — a mozdonyvezető hanyagsága okozta. A pályát ugyanis azon a helyen most javítják s a mozdonyvezető, a helyett hogy a vonatot csendesen eresztette volna, a sebességet csak jelentéktelenül csökkentette. Ezt a pályát nem bírta meg s a kisiklás bekövetkezett. Az üzletvezetőség vizsgálatot indított a kisiklott vonat személyzete ellen.

* **Tűz.** A vasuti állomásról tegnap este tüzet jeleztek, mely a Tégláskert felőli vasuti hídnál támadt. A tüzoltóság kivonult, de mire kiért a tüzet az állomás személyzete eloltotta. A hídnak csupán néhány deszkáját pusztította el a tüz.

* **Lakás áthelyezés.** Özv. Béressy Mihályné szülész nő lakását Kosruth-utca 6. és Sas-utca 3. sz. sarok épületbe, Boross Testvérek cég udvarába helyezte át.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Uffalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

* Az angol királynő szálloda éttermében minden este cigány-zene.

* Valódi angol zephir bluskelmék, mérték után is készítettnek Barthánál.

* Napernyőkülönlegességek, legolesóbban Bartha üzletében.
* Harisnyakiállítás és vásár megnyílt Bartha ruházában, főtér.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Budapest, ápril 13. A politikai helyzetben semmi üdvösebb változás. Ma délután 6 órakor a függetlenségi és 48-as párt értekezletet tartott, amelyen Eötvös Károly terjesztette elő megtorló indítványát, amelyhez Bernáth István, Sággy Gyula, Bedőházy János és Olay Lajos szoltak hozzá, hozzájárulván az indítványhoz. Visontai Soma is felszólalt s kifogásolta a Percel Dezsőnek megszavazott felemelt nyugdíját, amelyet törvénytelennek tart.

A szegedi választás.

Szeged, ápril 13. Ma folyt le Szegeden a pótválasztás óriási érdeklődés mellett. Miután Balassa Ármin lapszerkesztő és ügyvéd, valamint Maróczy Géza a jelöléstől visszaléptek, dr. Herczegh Mihályra és Bánffy Dezsőre szavaztak csupán. A választás eredménye az lett, hogy báró Bánffy Dezsőt 830 szavazattal, Herczegh Mihályt 296 szavazattal szemben, tehát 534 szavazattöbbséggel megválasztották. Mint megbízható forrásból értesülünk, Bánffy a szegedi mandátumot tartja meg.

A háború.

London, április 12. A Daily Telegraph jelenti Szingaporeból, az a hely, a melyen az idérkezett Suttley nevű angol cirkáló az északnyugat felé tartó orosz hadihajó mellett elvonult, Szingaporetől körülbelül 550 mértőlőnyire van keletre. Ugyanennek a lapnak azt táviratozzák Tokióból, hogy a japánok felette vágyakoznak az orosz hajóhaddal megvívni a döntő ütközetet. A japán csatahajók egész nehéz felszerelését felujították. Ha elérkezik az ideje, akkor Togo Formosa, vagy pedig a Pescadorea szigetek vidékén szembeszáll az ellenséggel.

London, ápr. 13. A Daily Mail jelenti Szurabajából (Java): Egy yacht két orosz tiszttel, valamint négy hadihajó Batáviába érkezett. Azt a megerősítést nem nyert hírt hozták, hogy tengeri ütközet volt, a melyben az oroszok megtámadták a japánokat és ez utóbbiak négy hajót veszítettek.

London, ápril 13. A Daily Mail arról értesül Labuanból, hogy ott azt híresztelik, hogy Borneótól délre nagy hajóhadat láttak. A Raelligh nevű amerikai cirkáló Labuan előtt horgonyoz és parancsra vár.

Washington, ápril 12. A tengerészetiügyi miniszteriumban nem érkezett megerősítés a new-yorki tőzsdén elterjedt híreszteléseknek, hogy az oroszok a jávai partokon a japánokkal megütközve, három hajót veszítettek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az álkulcs. Harsányi Lajos szoboszlói suhane ellopta Orenstein Dezső kereskedőtől a pincekulcsot s ennek segítségével a zárt pincéből négy öl fát hordott ki. A törvényszék hét hónapi fogházra ítélte a tolvaj Harsányit.

§ Menszáros Margit szoknyái. Palágyiné Menszáros Margit drámai művésznőtől két szoknyát lopott el cselédje, Erdélyi Katalin. A hülsen-

cselédet több tárgy ellopásával vádolták először, azonban csak a két szoknya elkezését lehetett rá bizonyítani. A törvényszék egy havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte Katalint.

§ Összbüntetések. A kir. törvényszék tegnap Major Józsefné két évi s kilenc hónapi fogházat, Punzsák Ferencre pedig 11 havi börtönt szabott ki összbüntetésként. Mindkét vádlott lelkét lopási ügyek terhelik. Az ítéletek jogerősek.

§ A lüttihi bombamerénylet. Párisból jelentik: Az esküdtbiróság Philippe Ferencet, aki részese volt a múlt év március havában történt lüttihi bombamerényletnek, tizenöt évi kényszermunkával sújtotta. A vádlott az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet megnyílt!

A víz alkalmazása gyógy célokra, hőmérsék, alak és időtartam tekintetében oly sok változatosságot enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredménynyel alkalmazhatjuk.

Altalában a vizgyógyomód edzőleg, éltezőleg és erősítőleg hat. Az anyagcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásoltatása által a beteg szerveknek megváltozott működésük idéztetnek elő.

Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki a hidegvizgyógyomód alól.

A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik és gyarapszik mellette, míg a magasabb korban a hanyatló erőket felélenkíti és a lassan működő szerveket felfrissíti:

Eredménynyel alkalmazható tehát a vizgyógyomód és annak különféle alakjai.

1. Súlyos betegségek utáni elgyengüléseknél.

2. Erősödési és edzési szempontból, a légző szerveknek hurutos állapotra való hajlamánál.

3. Táplálkozási zavaroknál u. m. vérszegénység, sápkór, követség, köszvény, görvéllykór, eukorvizelésnél.

4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknek.

5. Vérkeringési zavaroknál, vértolulás és aranyeres bántalmaknál.

6. Rheuma és ideglájdalmaknál.

7. Az idegrendszer megbetegedéseinél a neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségeinél: mint fejfájás, szédülés, fejnemű, levertség, szellemi és testi kimerültség, álmatlanság, Asthma, ideges szívántalmak, a gyomor-, bél-, és nemi-szervek neurastheniánál, Hysteriánál, Basedow-féle betegségnek, görcsös és hűdéses állapotknál.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet modern és célszerű berendezése, fekvése és kitünő puha vize, fölötte alkalmas tényezők a vizcserének sikeres használatára. Fővárosi szakértői személyzet végzi a teendőket, az árak mérsékeltek. Orvosi felügyelet.

Az intézet egész nap nyíva férfiaknak: d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőknek d. e. 9 órától d. u. 5 óráig.

Mindenféle
M nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

nyomtat

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 43.

Az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

kölcsönt ad helybeli és vidéki részvényekre, a **debreceni első takarékpénztár részvényeséért az új részvények árát**, — a régi részvények ellenében, — a legelőnyösebb kamat felszámítása mellett **befizeti**, úgy, hogy a részvényesek az új részvényeket minden tőkebefektetés nélkül megszerezhetik.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben.

EGY KRISZTUST az utolsó vacsorán tanítványaival ábrázoló, régi, 2 méteres nagyságú fali olajkép eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál, Hunyady utca 4. szám alatt.

Elvállal mindentféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRAS

mázoló-, szoba- és templom-festő
DEBRECZEN,

Piacz-utca 21-ik szám alatt.



Férfi ingek, Gal-
lérok, kéz-elők,
Zsebkezdők,
harisnyák diva-
tosnyakkendők
Esernyők

legjobb minőségben kaphatók

Szabó Lajos fiai

üzemnél,

Debreczen, Rózsátér.



Van szerencsém igen tisztelt vevőimet értesíteni, hogy üzletemben **Coser schel Pesach fűszerárak, nagyban s kicsinyben** kaphatók, mielőtt ezt szives tudomásukra hozom, maradok nagybecsü rendelményüket kérve, kiváló tisztelettel

Lindenfeld J. Jenő,

fűszernagykereskedő Debreczen.

**Ügyes monogramm
himzönőket keres**
Kardos László
üzlete,
Kossuth-utca 9. szám.

Piacz-utca 7. szám alatt a
Lovass és Ladányi
csődtömeg
áruraktárát további nagy
áreszállítás mellett árusítjuk el.

Nagy mennyiségben kaphatók

Női ruhaszövetek,
Blouz selymek, —
Delain zefir és mosókelmék,
Franczla derékfűzők
Csipkék, szallagok,
Kész Blousok és szoknyák,
Ágy és asztalterítők
Paplanok, Pokróczok
Vásznak stb. stb.

Donogán és
Somossy
állandó fő-üzlete,
Kistemplombazár.

**Az uri közönség
szíves figyelmébe.**

Van szerencsém a n. é. uri
közönség b. tudomására hozni,
hogy a tavaszi idényre megérkez-
tek a legfinomabb angol és belföldi
gyártmányu igen izléses mintájú

férfi divat szöveteim,
melyekből a legmagasabb igé-
nyeknek is megfelelő s a legutolsó
divat szerint ruhákat **gyorsan,**
jutányos áron és pontosan készítek.

Ugyszintén **katonai és minden-**
nemű egyenruhákat is.

Kérve a nagyérdemű uri kö-
zönség becses pártfogását s
maradtam kiváló tisztelettel

Kiszel Sándor,

Katona és Polgári szabó, Kossuth-
utca 19. a színházzal szemben.

Mi a szössz? . . . A papa megengedte,
hiszen Jacobi-féle antinicotin cigarettahüvely.
Gyár: Bécs, Piaristengasse.



Szobapadló máz valódi Berns-
tein lakfesték

Eredeti
tükkőfényű **LINOLEUM**

Szesz-lakk gyorsan száradó
szagtalan

PARQUET-MÁZ

minden színárnyalatban és minőségben be-
szerezhető;

Komlóssy Lajos,

fűszer- és gyarmatárúkereskedésében.
Piacz-Halvan-utca sarok.
Telefon 213 szám.

Rendkívüli árak!!

Gyári raktár!?

a legújabb

Fekete, színes és

Csipke napernyőkből

Bosznyay J.

és Társa

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A nálunk vásárolt

Ernyőket,

ha netalán azok

egy éven belül

elszakadnának teljesen

díjmentesen huzatjuk által.

Feltűnő olcsó árak!

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 krajczár.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debreczen.

Borsy és Farkas

Előbb: **NAVAS JÓZSEF.**

fűszer- és csemege üzlete. Fötér 43. szám.

Ajánlja nagy választékban a közelgő husvétii ünnepekre cukor
és selyem tojásokat és dessert bonbonokat úgy kicsinyben, mint nagyban.

Kitűnő zamatú kávéit.

Naponként friss érkezésű uradalmi tea vaj. — Csemege és különlegességek-
ben dús választék.

